

ॐ

संस्कृतभारती (उत्तरतमिळ्नाडु)

गीताशिक्षणकेन्द्रपरीक्षा

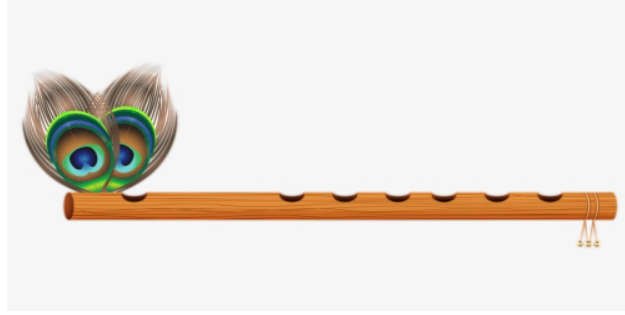
गीताप्रवेशः प्रथमपर्यायः (GSK - Level 4, Sem 1)

कालावधिः – होराद्वयम्

अङ्काः -70

मकरमासः – शोभकृतसंवत्सरः ५१२४

जनवरी – 2024

नाम (Name in English) _____

(Full name with initials/surname as it should appear in the certificate.)

पञ्जीकरण- सङ्ख्या (Regn. No) _____

जङ्गमदूरवाणी सङ्ख्या (Mobile No) _____

Email id _____

परीक्षाकेन्द्रम् – (Examination Centre) _____

वास-सङ्केतः (Res. Address with Pin code) _____

_____

_____

अवधेयम् - सर्वाणि उत्तराणि उत्तरपत्रे लिखत ।

1) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । 6

१) मुनीन्द्रः	२) अत्याचारः	३) अब्जम्
४) पञ्चमे	५) रुदन्नायाति	६) सखींस्तथा

2) सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत । 6

१) जानतः + अपि	२) गङ्गा + इव
३) अस्माभिः + दृश्यते	४) बालिके + आगच्छतः
५) हरिम् + वन्दे	६) भौ + उकः

3) उचितपदेन वाक्यं पूरयत । 3

- १) स्वरः, _____, व्यञ्जनं चेति अक्षरं त्रिविधम् ।
- २) द्विमात्राकालेन उच्चारयितुं योग्यः _____ ।
- ३) 'ददाति' – इत्यस्य णिजन्तं रूपं _____ ।
- ४) एच् इति प्रत्याहारेण _____ इत्येते वर्णाः गृहीताः भवन्ति ।
- ५) _____ धातोः णिजन्तत्वेन प्रयोगे प्रयोज्यकर्तुः द्वितीयाविभक्तिः विकल्पेन भवति ।
- ६) _____ च उपसर्गस्य च मध्ये सन्धिः नित्यः ।

4) अधो दत्तयोः शीर्षकयोः एकस्मिन् विषये पञ्चभिः वाक्यैः सोदाहरणं लघु-टिप्पणीं लिखत । 5

अक्षरम्

अथवा

कर्तरि – “क्त”

5) आवरणे दत्तस्य पदस्य समुचितविभक्तिरूपेण णत्वनियमानुगुणं रेखाङ्कितं स्थानं पूरयत । 4

- १) _____ व्यवस्थाः समीक्षिताः । (कार्यदर्शिन्)
- २) _____ समूहं पश्यतु । (वृषभ)
- ३) तत्र चत्वारि _____ सन्ति । (गृह)
- ४) _____ (श्रेष्ठ) जनेन प्रेरितः प्रवरः धावति ।

6) मेलयत ।

4

१) सः तान् वनं	पाययति
२) गुरुः गुरुकुले शताधिकच्छात्रान्	अध्यापयति
३) आचार्यः कमण्डलौ विद्यमानं जलं	गमयति
४) शिक्षकः छात्रान् शास्त्राणि	भोजयति

7) आवरणे स्थितस्य प्रयोजककर्तृ-पदस्य साहाय्येन णिजन्तवाक्यानि लिखत । 5

उदा –कन्या गृहं गच्छति । (माता)

माता कन्यां गृहं गमयति ।

- १) अर्चकः पूजां करोति । (गृहस्वामी)
- २) छात्रः स्यूतम् अनयत् । (गुरुः)
- ३) शिशुः शेते । (जननी)
- ४) अग्रजः मञ्चात् उत्तिष्ठति । (मातुलः)
- ५) गिरिजा मधुरं खादति । (गौरी)

8) अधो दत्तानि वाक्यानि क्तप्रत्ययान्तेन परिवर्त्य लिखत ।

5

चत्वारः ब्राह्मणाः परस्परं निश्चयं कृत्वा विद्यार्जनार्थं कान्यकुब्जनगरं गतवन्तः । तत्र ते विद्यामठं गत्वा अपठन् । एवमेकचित्तया पठित्वा ते सर्वे विद्याकुशलाः समजायन्त । ततः ते आचार्यस्य आज्ञां स्वीकृत्य स्वदेश-गमनार्थं निश्चितवन्तः । गमनकाले द्वौ मार्गौ ते अपश्यन् ।

9) 'सति-सप्तमी' प्रयोगेण वाक्यानि योजयत ।

5

- १) यदा विक्रमादित्यः राज्यं परिपालितवान् तदा रिपवः तूष्णीम् आसन् ।
- २) वित्तं क्षीणं जातम् । परिवारजनाः दुःखिताः ।
- ३) सा भोजनं खादन्ती आसीत् तदा दूरवाणीध्वनिः श्रुतः ।
- ४) सीतारामलक्ष्मणाः वनं गताः । दशरथः प्राणान् अत्यजत् ।
- ५) यद्यपि आचार्यः परिश्रमस्य महत्त्वं बोधितवान् तथापि शिष्याः अलसाः सन्ति ।

10) यथानिर्देशं रिक्तस्थानानि पूरयत ।

5

- १) नदीषु गङ्गा _____ । (विपुल-तरप्/तमप्)
- २) बालकेषु यमलौ राघवमाधवौ _____ । (युवन् - ईयसुन्/इष्टन्)
- ३) छात्रेषु _____ अनिरुद्धं सर्वे शिक्षकाः श्लाघन्ते । (गुणवत्-तरप्/तमप्)
- ४) सस्यमिदम् अनयोः सस्ययोः _____ । (पेलव-तरप्/तमप्)
- ५) भवतः _____ कर्म किम् ? (प्रेयस् - ईयसुन्/इष्टन्) ।

11) यथानिर्देशं प्रयोगं कृत्वा वाक्यानि रचयत ।

5

- १) सैनिकेन आपद्रहिता परिस्थितिः दृष्टा । ततः तेन मन्त्री सूचितः । (सतिसप्तमी)
- २) अतः एव सः भवन्तं न अमारयत् । (क्तप्रत्ययः)
- ३) पुत्रः गुरुं वन्दते । (माता, णिजन्तम्)
- ४) मृगैः परिवृतः सः वटवृक्षस्य समीपम् अतिष्ठत् । (कर्मणि - क्तप्रत्ययः)
- ५) एतस्मिन् महाविद्यालये _____ प्राध्यापकः कः? (वृद्ध-ईयसुन्/इष्टन्)

12) णिजन्तप्रयोगे प्रयोज्यकर्तुः द्वितीयाविभक्तिः कदा सम्भवति? सोदाहरणं विवृणुत ।

4

13) धातूनां णिच्-प्रत्ययान्तं रूपं प्रयुज्य यथानिर्देशं वाक्यानि रचयत ।

3

- स्मृ + णिच् (क्तवतु, स्त्रीलिङ्गे) _____
- कृ + णिच् (क्त्वा) _____
- श्रु + णिच् (तुमुन्) _____

14) गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।

5

मित्रस्य वचनं श्रुतवतः रथकारस्य नयने बाष्पपूरिते अभवताम् । सः सगद्गदम् उक्तवान् - 'मित्र! भवतः दुःखकारणं यत्किमपि भवतु तद् वदतु । यदि शक्यते तर्हि अहं तस्य प्रतिकारं करोमि । अन्यत्र उक्तम् अस्ति यत् अस्मिन् जगति रसायनादिभिः दिव्यौषधैः

मन्त्र-तन्त्रादिभिः, तपस्विभिः, बुद्ध्या वा साधयितुम् अशक्यं किमपि नास्ति । यद्येतेषु केनापि साधयितुं शक्यते तर्हि निश्चयेन अहं तत् साधयिष्यामि ।’ इति ।

१) कीदृशस्य रथकारस्य नयने अश्रुपूर्णे अभवताम् ? (1)

२) “यदि शक्यते तर्हि अहं तस्य प्रतिकारं करोमि ।” -

वाक्यमिदं बहुवचने परिवर्त्य लिखत । (1)

३) पर्यायपदं लिखत - (2)

अ. वचनम्

आ. जगति

इ. प्रतिकारम्

ई. निश्चयेन

४) यद्येतेषु – सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । (1)

15) “यादृशं भक्षयेद् अन्नं बुद्धिः भवति तादृशी ।” –सत्त्वाहारस्य मुख्यत्वं किम् ? इति विषयम् अधिकृत्य पञ्चवाक्यैः अनुच्छेदं लिखत । 5

वदतु संस्कृतम्

जयतु भारतम्